

Zápas s veľkou vodou sme vyhrali

13. október bol dňom, kedy sme s údivom a neveriacky načúvali, či zvuky mestských sirén šíriace sa z ampliónov mestského rozhlasu sú len skúškou, omylom alebo reálnou hrozbou. Krátko pred osemnástou hodinou primátor mesta Slavomír Borovský vyhlásil týmto varovným signálom 2. stupeň povodňovej aktivity. Hladina rieky Bodva dosahovala nebezpečné výšky a postupne rástla. Neutíchajúci lejak spôsobil vybreženie sa Bodvy v Medzeve, zaplavil viacero domov a ľudia boli následne evakuovaní. Protipovodňové vaky sa osadzovali i v uliciach Moldavy a v Budulove, kde bola

situácia taktiež kritická. Dlhotrvajúce zrážky dali zabráť štrnástim zamestnancom úradu vrátane mestskej polície, príslušníkom štátnej polície, záchranným zložkám a takmer päťdesiatim dobrovoľníkom. Viac ako 20 ton piesku pomohlo ochrániť majetok a zdravie obyvateľov. Mestu sa podarilo vyhrať boj s vodným živlom, no pred povodňami je najúčinnnejšou metódou obrany prevencia. Výstavbu protipovodňovej ochrany mesta Moldava nad Bodvou realizuje Slovenský vodohospodársky podnik. Stavebné úpravy a objekty v toku rieky Bodva sú definované 4 etapami výstavby. Právoplatné rozhodnutia sú

prijaté, výstavba protipovodňových opatrení mesta bude čoskoro realitou a zároveň našou záchranou pred veľkou vodou.

Diana Somodiová
foto: archív MsTV

Doba je ťažká, ale blíži sa advent a akosi ma prestáva zaujímať snaha niektorých politikov neustále strašiť nás všetkých pre nich jasnou "cestou do pekla". Som ako keby v čase inkvizície, kde ma neustále niekto pod vyhrážkou "vlastného" poznania pekla núti a núti konať v rozpore s mojou vôľou, tradíciami či duchovným poznaním. Prestávam počúvať, stávam sa otrlým voči výrokom vyznavačov „správnej cesty“. Veď nikto z nás sa dodnes nevrátil z pekla a ani z neba, aby vedel povedať s istotou, čo bude od zajtra. Nech tá cesta vedie kamkoľvek, adventný čas venujte sebe a svojej rodine a posúdenie cesty do pekla nechajme na jasnozrivosť anjelských politikov dnešnej doby.

Z facebookového statusu primátora Slavomíra Borovského (23.11.2020)

Našou úlohou je konať a nebáť sa!

Rozhovor s Lajosom Harsányim, vedúcim Správy mestskej zelene pri Mestskom úrade.

Aké nové úlohy prináša so sebou COVID?

Musíme oveľa viac dezinfikovať. Hlavne smetné koše, lavičky, ihriská a okolie pri kontajneroch.

Ako si treba predstaviť túto dezinfekciu?

Naši zamestnanci majú prenosné postrekovače na chrbte, do ktorých plníme vhodné roztoky, a s ktorými sa vykonáva postrek. Na dezinfekciu lavičiek sme zakúpili naparovací čistič, ktorý dezinfikuje s parou o teplote 170°C.

Mali sme tu aj také čerešníčky na torte, ako napríklad celostátne testovanie. V spojitosti s testovaním, ste mali aké úlohy?

My sme museli pripraviť miestnosti, zabezpečiť zberné nádoby pre nebezpečný odpad a samozrejme osvetlenie, stoličky, ohrievače a sami sme vykonávali aj dezinfekciu.

Počas pandémie sa mesto stalo čistejším?

Áno, stalo sa čistejším. Podľa mňa hlavne kvôli zákazu vychádzania. Po uliciach sa pohybuje menej ľudí, teda je menej aj odpadu. Minulý rok v takomto čase sme vyzbierali denne 10 metrov kubického odpadu, teraz asi polovicu. Výnimkou je piatok večer, keď sa aj napriek zákazu ulice dosť zaplnia.

Okrem koronavírusu bola tu aj jedna povodeň. Ako si spomínate na najkritickejší deň?

Dňa 13. októbra na obed som počul prvýkrát, že sa hladina rieky Bodvy, nebezpečne zvyšuje, o štvrtej poobede vyšlo najavo, že môžeme očakávať vážny problém a o piatej zasadal krízový štáb. A odvtedy sa udalosti zrýchlili. Išli sme a robili sme si svoju prácu. S chlapcami sme boli vonku do polnoci, vynosili a navrecovali sme viac ako 20 ton piesku, ale aj z pomedzi obyvateľov nám viacerí pomáhali.

Nezlakli ste sa, keď ste videli stúpajúcu hladinu vody?

Na to nebol čas. Pred desiatimi rokmi sme zažili podobnú situáciu. Našťastie, teraz rieka kulminovala s hladinou nižšou o 20-30 centimetrov. Našou prácou je konať a nebáť sa.

Vážia si vašu prácu ľudia?

Pre nás je pochvalou, ak nie sú sťažnosti. Myslím si, že keby sme napríklad, niekedy 10 dní nerobili nič, viacerí by pochopili, prečo je naša práca dôležitá.

Na koniec trochu osobnejšia otázka. Podľa mňa sa ešte viacerí pamätajú na vašu vytuningovanú Škodu 120. Ešte ju máte?

Mám ju, dokonca tohto roku som sa s ňou stal aj slovenským šampiónom v slalome áut v kategórii do 1400 centimetrov kubických.

Diana Somodiová
foto: archív MsÚ

Smutná aktualita

Rok 2020 - pre mnohých z nás je to ťažký a smutný rok. Spomienky na niekdajšie epidémie a strach z nich plynúci sa opätovne vnucujú do nášho povedomia. Aj Moldava znovu prežíva tieto zlé pocity.

V minulosti ľudia pod epidémiou rozumeli - mor, cholera, lepra, atď. Napr. mor sa rozšíril z Indie a zastavil sa až na pobreží Atlantiku. V Strednej Európe zúrila od r. 1071 do r. 1089. Keď sa v r. 1347 opäť vrátil a nivočil celý náš kontinent, dostal prívlastok „čierna smrť“ - „morsniger“. V tom čase v Európe podľahlo epidémii až 25 miliónov obyvateľov. Na našom území ju opäť evidujeme v r. 1576. Zúriť začal koncom augusta v Košiciach. V Moldave ustúpil až začiatkom januára 1577.

Ani nasledujúce storočie z epidemiologického hľadiska veľmi neprialo Moldave. Jeden z najznámejších rodákov nášho mesta Szepsi Csombor Márton bol v tom čase vychovávateľom malého Ferka Nyáryho vo Vranove. Ferko sa nakazil morom. Szepsi Csombor bol pri jeho smrteľnej posteli.

1. septembra 1622 zomrel. O niekoľko dní na to ho nasledoval aj jeho učiteľ.

V r. 1696 sa mor opäť vrátil aj do Moldavy. Nie naposledy, veď v rokoch 1710 - 1711 nás opäť sužoval. Vtedy v Drienovci ostalo nažive iba 8 rodín. V roku 1715 zo 180 obývaných domov sa bývalo iba v štyridsiatich štyroch. V dôsledku epidémie dedina „Kelecsény“, ktorá sa nachádzala na juhu od Moldavy, úplne zanikla. Situáciu zhoršovali aj povodne na riekach Kanyapta (Konotopa) a Bodva. Mokrance zostali celkom opustené. V Budulove prežili iba traja ľudia.

Rok 1831 sa zapísal do dejín čiernymi písmenami. Zúriť cholerová epidémia. V Moldave sa prvé úmrtie zaznamenalo 25. júla. Počas šiestich týždňov, do 14. septembra, zomrelo z katolíckej farnosti vyše tristo a z radov reformovaných skoro 100 veriacich. Nebožtíkov odvážal na cintorín mestský kočiš Csatlóczy. Túto tragickú udalosť pripomína nástenná malba v kaplnke sv. Rócha, ktorú postavili na pamiatku týchto udalostí v roku 1833. Na malbe vidíme, ako Csatlóczy vyváža na voze naraz troch zosnulých. V roku 1880 vycíňali v Moldave kiahne a záskrt.

Prvá pandémia - epidémia pôsobiaca súčasne na celom svete, bola „španielska chrípka“. Dnes prežívame tú druhú - COVID-19.

Peter Halász
foto: freepik.com

Pandémia v číslach

Pandémia koronavírusom COVID-19 na svete ešte stále pretrváva. Na Slovensku naďalej platí núdzový stav a protipandemické opatrenia sa menia takmer každým dňom. Celé ľudstvo s nádejou očakáva distribúciu očkovacej látky, ktorá by mohla zabrániť masovému šíreniu tejto nákazy. Zhodnotiť priebeh a dôsledky pandémie v našom meste nie je ešte možné - boj sme ešte nevyhrali. Zverejňujeme však niekoľko faktov, ktoré k 1. decembru 2020 dokumentujú množstvo práce, ktorú bolo potrebné vykonať:

- 9. marca 2020 bolo zverejnených prvých 11 preventívnych opatrení na území mesta a následne bolo vydaných 24 príkazov primátora a opatrení pre verejnosť
- krízový štáb zasadal 12x a hneď na prvom zasadnutí bolo vydaných 73 opatrení pre oddelenia úradu, zriadené organizácie a pre

všetky oblasti verejného života

- do výzvy na šitie rúšok sa do 3 dní od výzvy zapojilo 46 dobrovoľníčok a viacero organizácií. Ušilo sa viac než 4 500 rúšok zo zakúpeného, ale aj vlastného materiálu

- verifikované náklady na realizáciu opatrení pri prvej vlne pandémie v našom meste činili 39 242,38 €

- pri celoplošnom testovaní 30.10. a 1.11.2020 sa v 5 odberných miestach otestovalo 4719 ľudí (nielen obyvateľov mesta), pozitívny test malo 33 z nich

- na webovej stránke bolo uverejnených 136 štátnych a 47 mestských oznamov a usmernení k pandemii

Jana Kováčová
foto: freepik.com

Tržnica Encs: Namiesto slávnostného otvorenia celoplošné testovanie

8. februára 2020 sme na webovej stránke mesta informovali o projekte výstavby novej tržnice s optimistickým záverom, že ak práce pôjdu bez prekážok, tak v lete sa už môžeme tešiť na čerstvú zeleninu a domáce výrobky aj spoza hraníc. O týždeň na to bol na Slovensku zaznamenaný 1. prípad nákazy koronavírusom a ďalší týždeň vyhlásená mimoriadna situácia, neskôr aj núdzový stav, ktorý zásadne obmedzil život v krajine. Celkový projekt v hodnote 168.358,38 €, na ktoré mesto získalo prostriedky z cezhraničného programu Interreg V-A Slovenská republika - Maďarsko z akčného plánu „Employment Cross-border Action plan of the Cserehát micro-region“ bol sice dokončený podľa plánu začiatkom leta a dokonca za menej

financii ako bolo plánované, ale jeho slávnostné (niekoľkokrát prekladané) otvorenie sa nekonalo. A tak sa do histórie mesta zapíše ako prvá verejná akcia na trhovisku vikend 30. októbra a 1. novembra 2020, keď sa tu zriadili dve odberné miesta na celoplošné testovanie. Rady obyvateľov v sobotu v dopoludňajších hodinách sa tiahli až

po Námestie budovateľov. Na záver možno trochu nepatrične, ale s úsmevom cez slzy dúfame, že na jar v roku 2021 rady zostanú, ale sortiment poskytovaných služieb na trhovisku sa zásadne zmení.

Jana Kováčová
foto: archív MsÚ a MsTV

Za všetko platíme dvakrát: Najprv, keď to kúpime a druhýkrát, keď to odvezie smetiarske auto

Rozhovor s Klárou Vranaiovou, prednostkou Mestského úradu Moldava nad Bodvou.

Čo sa zmení od 1. januára v programe odpadového hospodárstva?

Od začiatku budúceho roka, obce sú povinné vykonávať triedený zber kuchynského odpadu, teda komunálny odpad sa po tomto dátume musí mechanicky separovať. Situácia je ešte stále veľmi neprehľadná, nevidíme dopredu, že presne aký účinok budú mať tieto zmeny.

Predpokladám, že všetci sa obávajú toho, že sa zvýšia poplatky za odvoz odpadu.

Už sme vo veci rokovali s firmami, zaoberajúcimi sa odpadovým hospodárstvom, ktoré nám už avizovali, že náklady sa budú zvyšovať. My tvrdo pracujeme na tom, aby sme poplatky zmiernili. Nechceli by sme, aby sa viac zaťažoval rozpočet rodín. Rozmýšľali sme aj nad tým, že by sme spoločne s okolitými obcami zakúpili vlastné nákladné vozidlá, pomocou ktorých by sme vykonávali zber odpadu.

Vedeli by ste nám porozprávať, že aké je rokovanie s veľkými spoločnosťami, ktoré spracúvajú odpad?

Ťažké. Veľmi ťažké.

Človek by si mohol myslieť, že ak je viacero takýchto spoločností, tak tie sa pretekajú o objednávky.

Nie je ich až tak veľa. Je ich iba zopár a sú aj také služby, ktoré na Slovensku sa môžu objednať iba u dvoch spoločností. Teda to vyzerá oveľa viac na akýsi monopol, než voľnú súťaž.

Aká je situácia pri separovanom odpade? Podľa mojich informácií, za ich odvoz nie je potrebné platiť.

Áno, to je pravda, za to neplatíme. Dokonca, čím je vyšší podiel separovaného odpadu, o to menej budeme platiť za uskladnenie ostatného odpadu. Našťastie, v Moldave nad Bodvou, sa z roka na rok zvyšuje podiel separovaného odpadu. Dúfam, že tento rok dosiahneme 40 percent.

Čo ma prekvapilo, je to, že počas pandémie koronavírusu sa zvýšilo množstvo odpadu.

Veľa ľudí pracuje z domu a aj väčšina žiakov má online vyučovanie, teda oveľa viac ľudí sa stravuje doma. Určite to musí mať nejakú súvislosť. Pred koronavírusom sa vyprodukovalo mesačne v priemere 190 ton zmiešaného odpadu, teraz sme už mali taký mesiac, keď bolo až 240 ton. Je dobré si uvedomiť, že za viaceré produkty platíme dvakrát. Najprv, keď to kúpime a druhýkrát, keď to odvezie smetiarske auto.

Situácia s bytmi

Kde sú sociálne nájomné byty v Moldave nad Bodvou?

Všetky byty, ktorých vlastníkom je mesto, nazývame sociálnymi bytmi, ale tieto sú rôznej úrovne komfortu. Spolu máme 180 bytov, ktoré sa nachádzajú na Rožňavskej ceste, ako aj na uliciach Nová, Československej armády a Bartalossova. Práve teraz sa vykonáva rekonštrukcia starého internátu „pétéšky“ na Hviezdoslavovej ulici, kde sa onedlho odovzdá ďalších 18 bytov.

Čerstvou informáciou je, že mesto na Československej ulici zrenovuje aj niekoľko vchodov.

Áno, získali sme na to dotáciu. Projekt je veľmi zložitý, nakoľko tam budeme vytvárať 2 stupňové prechodné bývanie. 4 byty budú v prvom komfortnom stupni. Do druhého komfortného stupňa bude zaradených 12 bytov, tam budú vyššie náklady na nájom, vyšší komfort a nájomné zmluvy uzatvorené na dlhšie obdobia. Nájomník, ktorý v týchto bytoch bude poctivo platiť nájomné a bude spolupracovať, môže postúpiť na tretí stupeň, ktorý sa už považuje za „normálny“ sociálny byt, povedzme na ulici Novej alebo Hviezdoslavovej. Bude aj jeden asistent bývania, ktorého nájomníci musia vpustiť do bytu. Úlohou asistenta je správnym smerom usmerňovať život jednotlivých rodín. Dbá na to, aby deti pravidelne chodili do školy, pomôže pri hľadaní zamestnania a poskytuje poradenstvo.

Tieto byty si môže prenajať ktokoľvek?

Projekt stanovuje, že 30 percent bytov, musí byť poskytnutých pre marginalizované rómske

komunity. Ostatné byty si ale môže prenajať ktokoľvek, kto zodpovedá podmienkam. Dve najdôležitejšie podmienky sú: trvalý pobyt v Moldave nad Bodvou a nízky príjem.

Podľa Vás tam budú zmiešané bývať Rómovia a Nerómovia?

Podľa mňa áno. Vidím to aj podľa prijatých žiadostí a aj vo všeobecnosti je v meste čoraz viac takých vchodov, kde žijú popri sebe Rómovia a Nerómovia.

Aký by bol ideálny stav o 10 rokov?

Prvoradým cieľom je obnoviť ulicu Československej armády, ako aj križovatku vedľa polície. Neskôr by

bolo potrebné postaviť ďalšie byty, aby v Moldave nad Bodvou mohlo zostať čím viac Moldavčanov. Na brehu rieky Bodva, je ešte priestor pre 300 bytov a vtedy by sme okolo Inkubátorového domu mohli vytvoriť nové mestské centrum s obchodmi a s možnosťami športovania. Katastrálne územie Moldavy nad Bodvou je veľmi malé, nemáme sa veľmi kde rozrastať. Pri „Vojsku“ ešte máme nejaké mestské pozemky, takže v budúcnosti by sme aj tam mohli postaviť byty.

Szabolcs Köteles
foto: archív MsÚ a MsTV

Úspešný projekt a neustále sa skrášľujúci Kultúrny dom

V letných mesiacoch sa na kultúrnom dome mesta, začali veľkolepé rekonštrukčné práce. Primátor mesta Slavomír Borovský prezradil, že úmyslom mesta je zachovať jedinečnosť a vyzdvihnúť charakteristiku budovy. V prvej fáze rekonštrukcie sa začalo s infocentrom a chodbou, kde popri výmene celej elektroinštalácie, dostali aj steny úplne nový povrch a na svoje miesta sa vrátili aj čierne lustre zo železa, ktoré sa stali už jedným zo symbolov budovy. Oveľa väčšia a pútavejšia zmena je viditeľná vo veľkej sále, ktorá doterajšiu dominantnú bordovú farbu úplne stratila a namiesto nej, sa pred nami otvára impozantný a historický salón, vzbudzujúci rešpekt. Za to všetko je možné ďakovať rozsiahlym rekonštrukčným prácam, ktoré v sebe zahŕňali zbúranie a znovu postavenie stien starého pódia, renováciu stien, výmenu vetracích potrubí na strope, výmenu elektroinštalácie, rekonštrukciu pódia a parketových podláh, ako aj novú koncepciu ozvučenia, osvetlenia a technológie opony. Na pracovníkov čakali rôzne prekvapenia, nakoľko po odstránení vrstvy čiernej farby na strope nad pódium objavili nástenné maľby, ktoré boli vytvorené v neorokokovom štýle, a ktoré maliar-reštaurátor Igor Sokolovský osobne pozrel a preskúmal. Odborník zistil, že s veľkou pravdepodobnosťou ide o pôvodnú nástennú maľbu z 19. storočia, nakoľko pod ňou sa už nenachádzajú ďalšie vrstvy farby. Vďaka tomu všetkému, si historická budova môže vytvoriť novú éru a môžeme byť na ňu právom hrdí. Pokračovanie rekonštrukcie a technické vybavenie v galérii a učebni sa zabezpečí aj vďaka ďalším úspešným projektom mesta. Na jar by sa tu mala zrealizovať výstava o abovskej a moldavskej modrotlačí. Výstava však nie je jediným výstupom spolupráce s mestom Encs. Z projektu Modrotlač - džínsovina monarchie z Fondu malých projektov, ktorý sa realizuje v rámci Programu spolupráce Interreg V - A a ktorý zastrešuje EZUS

Via Carpatia obaja partneri zrealizujú výskum remesiel v Above, s dôrazom na modrotlač a na tkáčske remeselné techniky. Výsledky budú prezentované v rámci štúdií, fotodokumentácií, brožúry, konferencie a v infokiosku. Uskutoční sa aj Deň tradícií v meste Encs, tzv. „vandrovky“ po modrotlačiarenskych dielňach a súťaže výroba suvenírov s touto tematikou.

Imrich Kováč

foto: Adrián Juríček a archív MsTV

V Budulove prvýkrát usporiadali festival pod názvom Lake Fest

Dňa 19. septembra 2020 sa v našom meste a v užšom regióne uskutočnil prvý festival pri jazere, pod názvom Lake Fest pri Budulovských rybníkoch, v rámci ktorého sa uskutočnila aj súťaž vo varení. Hlavným organizátorom festivalu bola Základná organizácia Csemadoku v Budulove. Aktívnym spoluorganizátorom podujatia bol aj Športový klub Bodva, ktorý

obdaroval každého záujemcu možnosťou článkovaní. Celodenné podujatie môžeme nazvať aj inovatívnym, nakoľko prvýkrát sa pilotne vyskúšala taká stratégia, ktorá v budúcnosti môže byť smerodajná pri rôznych programoch.

Imrich Kováč

foto: Adrián Juríček

SOM

Správy o meste

stiahni si novú aplikáciu

Moldava nad Bodvou - Szepsi

dostupné v

App Store

Google Play

Šport nielen o góloch, bodoch, medailách či sekundách

Mám pocit, že zdravé súťaženie a dravosť, zmysel pre fair play, by malo byť súčasťou nášho života. Preto by sme mali šport propagovať a sami v tejto neľahkej dobe športovať ešte viac ako kedykoľvek predtým. V každej obci by mal mať šport kvôli svojim obrovským plusom pevné miesto. A inak to nie je ani v našom meste.

Koncom augusta poslanci MsZ dali zelenú aj športovej oblasti. Podporili výstavbu novej multifunkčnej haly aj atletickej dráhy. Vedenie mesta finišuje aj s rekonštrukciou haly K5. Bude to určite najväčší impulz v rozvoji športu na dlhé roky dopredu. Určite to nebude jednoduché. Ale bez odvahy by sme sa asi neposúvali nikam.

Atletická dráha

Športovci Atletického legionárskeho klubu pod vedením Mgr. Norberta Peczeho naše mesto úspešne reprezentujú nielen na úrovni okresu, kraja či celého Slovenska, ale bezpochyby ich skvelé výkony zažiarili aj na medzinárodnej úrovni. Niet sa čo čudovať, že projekt novej atletickej dráhy prijali s nadšením.

Pán poslanec Pecze, priblížte našim čitateľom, kde plánuje mesto postaviť dráhu?

Po dlhom rokovaní s poslancami sme sa rozhodli atletickú dráhu postaviť v areáli Základnej školy na ulici Československej armády. Zo všetkých školských športových areálov tento areál disponuje najväčším priestorom v Moldave nad Bodvou.

Kedy by sa mohlo začať s realizáciou projektu?

Vieme už povedať, kto bude mať na starosti realizáciu projektu?

Od vedenia mesta máme informácie, že do konca roka 2020 by mal byť projekt vo finálnej verzii a zrealizuje ho firma, ktorá vyhrá verejné obstarávanie.

Aké sú celkové náklady na realizáciu atletickej dráhy?

Na tento účel sme vyčlenili z mestského rozpočtu 350 000 €. Z toho 100 000 € je dotácia od Slovenského atletického zväzu a 250 000 € sú vlastné zdroje mesta.

Predstavte nám zámer projektu?

Zámerom je zabezpečenie a zvyšovanie úrovne športovej infraštruktúry nášho mesta. Realizovať sa tu budú športové akcie organizované školami, ale aj športovými klubmi.

Budú môcť atletickú dráhu využívať súkromne aj obyvatelia nášho mesta?

Áno, dráhu bude môcť využívať aj verejnosť avšak podľa pravidiel, o ktorých sa včas dozvedia.

Ak by ste mali spomenúť hlavné prednosti atletickej dráhy, ktoré by to boli?

Prednosť tejto dráhy spočíva v tom, že dráha je funkčná na tréningy, na edukačné a voľnočasové aktivity aj v nepriaznivom počasí. Okrem bežeckej dráhy atletický štadión bude disponovať výškarským, skokanským a vrhačským sektorom. Ďalšou z predností je využívanie dráhy pri organizovaní školských atletických pretekov, zimného či letného viacboja všestrannosti.

Zhodnotte prosím, čo získa obec vďaka tomuto projektu?

Mesto Moldava nad Bodvou bude disponovať najmodernejšou atletickou dráhou v okrese Košice – okolie aj v okrese Rožňava. Vďaka projektu budeme môcť na území mesta organizovať atletické súťaže na úrovni východoslovenských aj celoslovenských majstrovstiev. A samozrejme, organizovanie celoslovenských súťaží ide ruka v ruku s rozvíjaním cestovného ruchu v meste.

Rekonštrukcia haly K5

Rekonštrukcia športoviska K5 na Námestí Ludovíta Štúra mieri do finále. O slovo sme požiadali riaditeľa MŠK Tibora Podrackého, aby nám predstavil športové priestory.

Pán riaditeľ, priblížte našim čitateľom, v akom štádiu sa nachádza rekonštrukcia K5?

Rekonštrukcia haly K5 už finišuje. Firma, ktorá vyhrala zákazku na dobudovanie sociálnych zariadení, dokončila priestory k 31. októbru 2020. Momentálne sa pracuje na zariadení týchto priestorov - montujú sa lavičky, uzamykatelné šatníkové skrinky, skrinky na topánky a podobne.

Kedy môže verejnosť očakávať otvorenie prevádzky?

Mesto Moldava pod vedením pána primátora JUDr. Ing. Borovského slávnostne odovzdá priestory Mestskému športovému klubu koncom decembra 2020. Od 1. januára 2021 prejde hala pod správu MŠK, takže predpokladáme otvorenie prevádzky začiatkom januára 2021.

Predstavte nám zámer projektu – pre aké športy bude K5 určená?

Nakoľko v hale K5 je špeciálna gumená podlaha, športovisko budú môcť využívať športovci, ktorí sa venujú najmä zápaseniu, taekwondu, gymnastike, atletike, florbalu, hokejbalu, ale aj na rôzne formy indoorových cvičení. Mestu Moldava už veľmi chýbala takáto hala, ktorá ponúka možnosť na plnohodnotné rozvíjanie spomenutých športov.

Budú môcť športovisko využívať obyvatelia

mesta aj súkromne alebo to budú priestory len pre športové kluby mesta?

Zámerom vedenia mesta je, aby hala slúžila pre širokú verejnosť. Bude vypracovaný a vydaný prevádzkový poriadok, podľa ktorého bude hala v prevádzke a ktorý bude treba dodržiavať. V budúcnosti uvažujeme aj o zriadení bouldrovej steny, aby sme športy v danej hale rozšírili. Takže odpoveď na Vašu otázku: áno, halu budú môcť využívať aj obyvatelia mesta súkromne.

Ak by ste mali spomenúť hlavné prednosti K5, ktoré by to boli?

Prednosti haly sú podľa môjho názoru hlavne v tom, že je umiestnená na sídlisku, kde býva a žije cca 5000 obyvateľov, v blízkosti haly sa nachádzajú rôzne školské zariadenia (školy, škôlky), ktoré tiež budú môcť využívať priestory haly a v neposlednom rade veľkou prednosťou je, že je hala nanovo zrekonštruovaná.

Zhodnotte prosím, čo získa obec vďaka tomuto projektu?

Mesto Moldava nad Bodvou, ale hlavne jej obyvatelia, získajú možnosť ďalšieho športového vyžitia v krásnych nových priestoroch.

Iveta Klajberová
foto: archív MsÚ

Salkaházi tábor

V dňoch 12.-14. júla 2020, základná organizácia Združenia rodičov, ktorá funguje popri Cirkevnom školskom centre v Moldave nad Bodvou, zorganizovala Tábor Salkaházi, s mottom: Boh má s tebou plán! Tábor spracoval príbeh Mojžiša, spojený s hrami a spevom, a každý deň putoval na nové a nové miesto.

Cieľom Združenia rodičov počas každej akcie je stavať na rodinu, ako na základný pilier udržiavať komunitu pohromade a posilniť vieru. Tábor sa uskutočnil aj vďaka podpore samosprávy mesta. Tri dni tábora sa niesli v duchu Mojžišovho príbehu s pomocou malých i veľkých rodinných príslušníkov organizátorov.

V stredu tábor zavítal do Krásnohorskej Dlhej Lúky. Tu v spolupráci s Združením Gemerských remeselníkov sa do popredia dostali ľudové tradície - remeselné aktivity a ľudový tanec. Účastníci zavítali aj k pútnickému miestu Lurdskej Panny Márie, ktoré sa nachádza vedľa krasového prameňa Buzgó na krátku modlitbu.

Štvrtok bol dňom náboženského života. Prvou zastávkou bolo pútnické miesto pri Rudníku, kde sa pravidelne koná púť s odpustovou slávnosťou sv. Anny. Deti tu dopoludnie trávili hrami a spevom – lebo kto pekne spieva, ten sa modlí dvojnásobne. Tu si väčšina účastníkov uvedomila, že aj naše blízke okolie je krásne a nachádzajú sa tu – doteraz pre nich neznáme

– miesta. Poobede, pod vedením duchovného vedúceho školy Gábora Bertalana, sa deti mohli zapojiť v Budulove do hodiny pobožnosti k Božiemu milosrdenstvu, ktoré naživo vysielalo Rádio Mária.

Piatok preveril znalosti o maďarstve pri vlajke Horniakov v Gombaseku. Prítomní tu najprv zaspievali hymnu a následne prešli náučným chodníkom pomocou hravých odpovedí na otázky. Poobede sa zúčastnení pokochali výhľadom do dialky zo Strážnej veže na Hlavnom námestí v Rožňave. Ukončenie tábora sa nieslo v duchu dvoch kamenných tabúl, ktoré pán Boh daroval ľuďom na usmernenie.

Ďakujeme Prozretelnosti za slnečné dni. Veľkou pomocou bol školský autobus a možnosť využiť farský dvor. Tábor sa uskutočnil vďaka spolupráci rodičov. Jeden napísal súťažný projekt, druhý ušil kostýmy, tlačil dokumenty, prekvapil účastníkov tábora nanukmi, zhotovil scénu, uskutočnil predbežnú prehliadku navštívených miest, organizoval prihlášky, postavil stan, upiekol tortu, fotografoval, mal na starosti menný zoznam prítomných a vybavoval faktúry, usmial sa späť na toho druhého, jedným okom dával pozor aj na dieťa iných rodičov, povzbudzoval ostatných, zabezpečoval zdravotnú službu a nie v poslednom rade zabezpečil výborný obed. Svoju rolu zohrali aj starí rodičia, ktorí sa hrali s

deťmi alebo doma dávali pozor na vnúcatá, aby sa ostatní členovia rodiny mohli tábora zúčastniť.

Tábor mal počas svojich troch dní 98 účastníkov – 57 škôlkarov, 33 rodičov/starých

rodičov, 8 učiteľov a dvoch tolerantných vodičov autobusu.

Zsuzsanna Balta
foto: Združenie rodičov

Investície obrazom

Na jar bolo dokončené a neskôr aj skolaudované parkovisko pri poliklinike s 50 parkovacími miestami. Mesto zaň zaplatilo 143 000 € z vlastných zdrojov. Parkovisko má aj retenčné jazierko na zachytávanie dažďovej vody a momentálne sa tam ešte dokončuje kamerový systém.

Tavasza fejeződtek be a munkálatok és hagyták jóvá az orvosi rendelő mellett kiépített 50 férőhelyes parkoló használatát. A munkálatokért a város saját forrásaiból mérítve 143 000 €-t fizetett. A parkolóban az esővíz felfogására egy kis tó lett kialakítva, jelenleg a térfelgyelő rendszer kiépítése zajlik.

Na jeseň sa rozbehli veľké rekonštrukcie ciest a chodníkov. Dlhé roky čakala na opravu ulica SNP, ktorá pri prudkých dažďoch pravidelne zaplavovala Rožňavskú ulicu a hasičskú stanicu. Cesta sa upravila, odvodnila a zaasfaltovala za viac než 131 000 € z vlastných zdrojov.

Ősszel vette kezdetét az utak és járdák nagyobb mértékű felújítása, melyre az SzNF utca is hosszú éveket várt. A heves esőzések folyamatosan elárasztották a Rozsnyói utcát és a tűzoltóállomást. A javításokat mintegy 131 000 € saját forrásból finanszírozta a város. Javitották az utat, megoldották a vízelvezetést és új útburkolatot helyeztek el.

Areál pod kopcom sa teší veľkej obľube najmä u obyvateľov sídliska a tohto roku bola v náklade cca 9 000 € zasklená jeho terasa.

A hegy alatti terület nagy népszerűségnek örvend, különösen a lakótelep lakói körében. Idén mintegy 9 000 € értékben beüvegezték a büfé teraszát.

Most a cez Bodvu na Školskej ulici sa dočkal nového asfaltového povrchu, dobudoval sa aj nový chodník a betónové schodisko k tržnici a pre imobilných pribudla nájazdová rampa. Investícia nás vyšla na takmer 24 500 €.

Az Iskola utcán található Bódva folyó feletti híd új aszfaltozott felületet kapott, elkészült az új járda, a piacra vezető betonlépcső és egy járdaszakasza a mozgáskorlátozottak számára. A felújításokra szánt befektetett összeg 24 500 €.

V mestskej časti Budulov sa v októbri ukončili rekonštrukčné práce na dažďovej kanalizácii popri cestnej komunikácii smerom na Mokrance za takmer 6000 €.

Közel 6000 €-ért fejezték be októberben a Bodollóból Makranc felé vezető út mentén lévő vízelvezető-csatorna felújítási munkálatait.

Obyvatelia Rožňavskej ulice č. 14 - 16 sa počas dažďov nevedeli dostať do svojich vchodov, kvôli starej poškodenej nerovnej komunikácii a zanesenej dažďovej vpusti. Tento stav sa podarilo odstrániť vyčistením dažďovej vpusti a novej asfaltovej ploche za takmer 4800 € z rozpočtu mesta.

A Rozsnyói út 14 - 16. szám alatt lakói az esőzések alkalmával nem juthattak be a bejáratukhoz a régi, sérült, egyenetlen út és az eltömődött vízelvezetés miatt. A város saját forrásból, mintegy 4800 €-ből a fennálló problémát kiküszöbölte: kitisztították az esővíz elvezetésére szolgáló csatornát és új útburkolatot helyeztek el.

Na Terasa sa novým asfaltovým povrchom v druhej polovici októbra upravila aj ulica Povstania českého ľudu za 13 000 €.

Október folyamán a hegyen a Csehszlovák Hadsereg utca is megújult. A 13 000 € értékű beruházásból új aszfaltburkolatot kapott az utca.

A befektetésekről röviden

V mestskej časti Terasa sa realizuje rozsiahla oprava cestnej komunikácie a chodníkov s asfaltovým povrchom časti ulíc SNP a Viničnej v plánovanom rozsahu za takmer 100 000 €.

A hegy városrészben az SzNF és Szőlőskert utcán átfogó út- és járda javítási munkálatokat végeznek. A beruházás közel 100 000 € értékű.

S nekválitným povrchom komunikácie a výtlkmi na ceste mali problém aj obyvatelia ulice Sv. Rócha. Povrchová úprava penetračným makadamom tejto cesty nás vyšla na takmer 20 000 € a práce boli dokončené koncom októbra.

A Szent Rókuska utca lakói sem voltak elégedettek az útburkolat minőségével. Az útszakasz makadammal történő felületkezelése csaknem 20 000 €-ba került, a munkálatok október végére fejeződtek be.

Koncom prázdnin bola odovzdaná opravená cestná komunikácia za takmer 8 300 € v centre mestskej časti Budulov pri kostole.

A szünet végeztével adták át a bodollói templom melletti felújított útszakaszt. A munkálatok ára 8 300 € volt.

Nevyhovujúcu dopravnú situáciu na ulici Tehelnej vyriešilo obratisko na jej konci a nové dopravné značenie, ktoré svojpomocne urobili pracovníci oddelenia správy budov MsÚ. Náklady predstavovali okolo 6 900 €.

A Téglá utcai rossz közlekedési viszonyokat az utca végén található fordulóval és az új közlekedési táblákkal küszöbölték ki. A munkálatokat a Városi Hivatal lakáskezelő osztályának munkatársai önréből végezték el. A kiadások elérték a 6 900 €.

Az árvíz elleni csatát megnyertük

Október 13-a volt az a nap, amikor csodálkozással és hitetlenkedve hallgattuk, hogy vajon a városi hangosbemondóból szóló szíréna csak egy gyakorlat része, vagy véletlenül szólalt meg, illetve egy valós veszélyt jelez számunkra. A veszélyt jelző hanggal Borovský Slavomír a város polgármestere kevéssel tizennyolc óra előtt bejelentette a másodfokú árvízveszélyt. A Bódva folyó vízszintje vészesen megduzzadt és egyre csak nőtt. A szünni nem akaró esőzések miatt a Bódva Mecenzéfnél kiöntött, a víz több házat elárasztott, amelynek következtében nagyon sokan kellett, hogy elhagyják otthonukat.

Az árvíz elleni homokzsákokat a szintén kritikus helyzetben lévő szepsi és bodollói utcákon is elhelyezték. Az elhúzó esőzések miatt többen dolgoztak a gátakon: a hivatal tizennyolc dolgozója, beleértve a Városi Rendőrség, az Állami Rendőrség és a mentőszolgálat munkatársait, valamint a csaknem ötven önkéntest. Az emberek épségét és vagyonát több mint ötven tonna homok felhasználásával mentették meg. A városnak sikerült az árvíz elleni csatát megnyernie, azonban a leghatékonyabb módszer a védekezésre a megelőzés. Szepsi város árvízvédelmét a Szlovákiai Vízierőművek

biztosítják. A Bódva folyó mentén való építési módosításokat és objektumokat négy építési szakaszban határozzák meg. A jogi döntések megszülettek, az árvízvédelem szempontjából fontos építkezések hamarosan megkezdődnek, egyúttal az árvízmentesítés védelmünk is valósággá válik.

Somodiová Diana
foto: a Városi Televízió levéltára

Nehéz időköt élünk, azonban közeledik az advent és valahogyan már hidegen hagy egyes politikusok folyamatos megfélemlítése, amikor számukra is világos, hogy „az út, amelyen járunk, egyenesen a pokolba vezet”. Mintha az inkvizíció korában élnék, amikor szüntelen valaki a saját maga által elképzelt pokol fenyegetéséről tartva arra kényszerít, hogy akaratomnak, hagyományaimnak vagy hitemnek ellentétesen cselekedjek. Nem hallgatom már tovább, megkövesedtem a „helyes út” hangoztatásával szemben. Ugyanis közülünk még senki sem tért vissza sem a pokolból és sem a mennyből, hogy minden bizonyossággal meg tudja mondani, hogy mi vár ránk holnapról. Az az út vezessen bárhová, az adventi időszakot szentelje mindenki önmagának és a családjának, a pokolba vezető út értékelését hagyjuk a mai idők anygali politikusainak a tisztánlátására.
Slavomír Borovský polgármester úr Facebook-kommentje 2020. november 23-ról.

A mi feladatunk cselekedni és nem félni!

Harsányi Lajos, a Városi Hivatal mellett működő Városi Zöld közterület-fenntartó részlegének vezetője.

Milyen új feladatokat hozott magával a COVID járvány?

Sokkal többet kell fertőtlenítenünk. Főleg a szemetes kukákat, padokat, játszótérket és a szeméttárolók környékét.

Hogyan képzeljük el ezt a fertőtlenítést?

A munkatársaink egy háton hordozható szórófejes fertőtlenítővel végzik el a munkát. Az oldatot megfelelő arányba töltjük a tartályba. A lócák fertőtlenítéséhez egy párával tisztító berendezést vásároltunk, mely 170 °C vízgőzzel fertőtleníti.

Nem is olyan rég egy olyan érdekes helyzet is adódott, hogy Szlovákia teljes lakosságát tesztelték. Milyen feladatot kellett ezzel kapcsolatosan betöltenie?

A feladataink közé tartozott a helyszínek előkészítése, a veszélyeshulladékot tároló edények biztosítása és természetesen a termék megvilágítása, a székek és a hősugárgyók elkészítése, valamint a fertőtlenítést is mi végeztük.

A járvány következtében városunk tisztább lett?

Igen, tisztább lett. Véleményem szerint ez köszönhető a kijárási tilalomnak is. Az utcákon kevesebben fordulnak meg, ezáltal kevesebb a szemet is. Tavaly ebben az időszakban naponta 10 köbméter szemetet szedtünk össze, jelenleg fele ennyit. Kivétel a péntek este, ugyanis a tilalom ellenére is az utcák forgalmasak.

A koronavírus-járvány mellett idén egy árvíz is megnehezítette az életünket. Hogyan emlékszik vissza a legkritikusabb napra?

Október 13-án ebéd időben hallottam először, hogy a Bódva vízszintje rohamosan emelkedik, délután négy órakor derült ki, hogy komoly probléma előtt állunk és öt órakor összeült a városi válságstáb. Innentől kezdve az események felgyorsultak. Mindannyian munkához láttunk. A fiúkkal éjfélig dolgoztunk, több mint 20 tonna homokot lapátoltunk és zsákolgtunk be. Szerencsére a lakosok közül is sokan segítettek.

Az emelkedő vízszint láttán nem ijedt meg?

Arra nem volt idő. Tíz évvel ezelőtt hasonló élethelyzetben voltunk. Szerencsére most a Bódva vízszintje 20-30 cm-rel alacsonyabban tetőzött. A mi feladatunk cselekedni és nem félni.

Az emberek megbecsülik a munkájukat?

Számunkra az a dicséret, ha nincs panasz. Úgy gondolom, hogy ha 10 napig nem tennénk semmit se, többen megértenék, hogy miért fontos a munkánk.

Végül egy kicsit személyes kérdést tennék fel. Véleményem szerint sokan emlékeznek még az Ön kipofozott Škoda 120-as autójára. Rendelkezik még vele?

Igen. Sőt, ebben az évben másodszor lettem szlovák bajnok az 1400 köbcentiméteres autók szlalom kategóriájában.

Somodiová Diana
foto: a Városi Hivatal levéltára

Szomorú aktualitás

2020 sokak számára nehéz és szomorú év. A régmúlt rémei, a járványok emlékei előérészkednek, felszínre törnek. Szepsi és környéke ismételt megismerhette, megszenvedhette ezeket a rossz érzéseket.

Régen gyakran összemosták a halálos áldozatot követelő kórokat, egy név alá csoportosították azokat. Pestisnek, dögvésznek, mirigyvésznek neveztek minden járványos betegséget. Gyakran ide számították a himlőt és a leprát is. A pestis és a kolera Indiából terjedt el egészen az Atlanti-óceán partjáig. A pestis Közép-Európában 1071-től 1089-ig tombolt.

1347-ben egy, az egész földrészt pusztító pestisjárvány alatt terjedt el a „fekete halál” „morsniger” elnevezés. Akkor állítólag 25 millió ember halt meg Európában. A mai Szlovákia területén 1546-ban is jelentkezett a kór. Ezt egy 1576. augusztus végén Kassán kezdődő nagyobb járvány követte. A bennünket is érintő járvány csak 1577. január elején szűnt meg.

A következő század sem volt kegyes Szepszihez. Városunk egyik leghíresebb szülöttje, Szepsi Csombor Márton - aki Varannón volt a Nyáry család szolgálatában a kis Ferkó nevelője - neveltje is elkapta a betegséget és 1622. szeptember 1-jén meg is halt. Halálos ágyánál még ott volt Csombor Márton, de napokon belül követte tanítványát a túlvilágra.

Szepsiben 1696-ban is feljegyezték a dühöngő kórt, amely 1710 - 11-ben újra jelentkezett. A szomszéd településen, Somodiban csak 8 család maradt életben. A Szepsiben tartott 1715-ös összeírás szerint 180 házból csak 44-ben maradtak lakók. A járvány következtében teljesen kihalt és eltűnt a valamikor Szepsitől délre található Kelecsény falu. Mindehhez hozzájárult még a Kanyapta és a Bódva áradása is. Makranc is teljesen elhagyatottá vált. Bodollón csak 3 lélek maradt életben.

1831 is fekete betűkkel írta be magát a történelemlapokba. Szepsiben 1831. július 25-én történt az első haláleset. Hat héten át, szeptember 14-ig, megszámlálhatatlanul szedte áldozatait a kór. A katolikusok közül háromszáznál is többen vesztették életüket. Az akkori plébános Füzes Pál volt. Síremléke még ma is megvan a köztemetőben. A református prédikátor Szanis Dániel volt, aki a halál okát az első két esetben, mint vérhast jegyezte le, majd „vereshimlő”, döngyavalya, epemirigy és epekórságként tüntette fel. A halottak száma 90 fő volt.

Az elhunytakat a városi kocsis, Csatlóczky szekéren szállították ki a városból. Augusztus 11-én tizenegyszer fordult, 15-én és 16-án 12 - 12 kopersót vitt ki a közös sírba. Erre a jelenetre emlékezett az 1833-ban épült Szent Rókus kápolna freskója, amelyen Csatlóczky három kopersót visz egyszerre a szekéren.

1880-ban himlő-járvány és „toroklob” sújtotta városunkat. Az első igazi pandémia a spanyolnátha volt - ez az egész világot sújtotta, egy időben. A Covid-19 a második ilyen járvány városunk történelmében.

Halász Péter
foto: freepik.com

A járvány számokban

A COVID-19 koronavírus-járvány a világon még mindig szedi az áldozatait. Szlovákia területén továbbra is tart a válsághelyzet és a járványellenes intézkedések napról napra változnak. A világ lakossága bizakodva várja az oltóanyag megérkezését, amely segítségével sikerülne megfékezni a vírus tömeges terjedését. Városunkban a járvány pusztítását és következményeit nem tudjuk még értékelni - hisz a harcot még nem nyertük meg. Néhány tény azonban közzéteszünk, amely 2020. december 1-jéig számos elvégzendő munkát vont maga után:

- 2020. március 9-én tették nyilvánossá az első 11 általános óvintézkedést a város területén, amelyet 24 polgármesteri utasítás és óvintézkedés követett
- a városi válságstáb 12-szer ülésezett és már az első ülésen 73 óvintézkedést hagyott jóvá, amely

a hivatalt, a város által fenntartott intézményeket és a nyilvánosságot érintette

- a védőmaszkok megvarrására kihirdetett felhívásra három napon belül 46 önkéntes és több szervezet jelentkezett. Több mint 4500 védőmaszkot varrtak a saját és megvásárolt alapanyagokból.

- városunkban a világjárvány első hulláma alatt az intézkedések végrehajtásának igazolt költségei 39 242,38 € tettek ki.

- a 2020. október 30-a és november 1-je közötti országos tesztelés alatt öt mintavétel-helyszínen 4719 embert (nem csak városunk lakosát) tesztelték, amelyből 33 volt pozitív.

- a weboldalon 136 állami és 47 városi értesítés és rendelet volt nyilvánosságra hozva, amely kapcsolódik a járványhoz.

Kovácsová Jana
foto: freepik.com

Az encsi piac: Az ünnepélyes megnyitó helyett országos tesztelés

2020. február 8-án tettük közzé a város weboldalán az új piac épüléséről szóló projektet, amelynek örülhettünk, hisz ha a munkálatok zökkenőmentesen folynak, akkor már nyáron friss zöldséget és a határon túlról érkező házi termékeket vásárolhatunk. Egy héttel később Szlovákiában feljegyezték az első koronavírusos fertőzöttet, rá egy hétre vészhelyzetet, majd válsághelyzetet hirdettek, amely alapvetően korlátozta az ország lakosságának életét. A teljes projekt 168 358,38 € ölel fel, amelynek a kivitelezését a város az Interreg V-A Szlovák Köztársaság - Magyarország akciós tervének köszönhetően „Employment Cross - border Actionplan of the Cerehát micro - region” valósíthatta meg, a tervek szerint a munkálatok nyár elejére befejeződtek, sőt kisebb

költségvetéssel zárult a projekt, mint ahogy azt tervezték, azonban az ünnepélyes megnyitóra (többször el lett halasztva) nem került sor. Így történt, hogy az első nyilvános program a piacon a város történelmében 2020. október 30-a és november 1-je között az országos tesztelés volt, hisz az új piac két mintavétel helyszínnek is otthont adott. A szombat délutáni órákban a

lakosság kigyózó sorban állt az Építők teréig. Talán nem illik a végére, de mosollyal az arcomon és a könnyekkel küszködve remélem, hogy 2021 tavaszára a sor megmarad, de a piacon kínált szolgáltatások fajtája alapvetően megváltozik.

Kovácsová Jana
foto: a Városi Hivatal és a Szepsi Televízió levéltára

Mindenért kétszer fizetünk: Először, amikor megvesszük, másodszer, amikor elviszi a szemetesautó.

Vranai Klára, a Szepsi Városi Hivatal vezetője.

Mi változik január 1-je után a hulladékgazdálkodás terén?

A jövő év elejétől a települések kötelesek a konyhai hulladékot külön kezelni, továbbá a kommunális hulladéknak ezután mechanikus osztályozáson kell majd átesnie. Elég zavaros még a helyzet, egyelőre nem látjuk tisztán, milyen hatása lesz ezeknek a változásoknak.

Gondolom, mindenki attól fél, hogy ettől majd drágább lesz a szemétszállítás.

Már tárgyaltunk ezekről a változásokról a hulladékgazdálkodási cégekkel, akik jelezték, hogy emelkedni fognak a költségek. Mi nagy erővel azon dolgozunk, hogy ezt lejjebb tornásszuk. Nem szeretnénk a lakosság pénztárcáját tovább terhelni. Azon is gondolkodunk, hogy a környező településekkel közösen saját teherautókat vásárolnánk és azzal gyűjtenénk a szemetet.

Azt el tudná mondani, hogy a nagy hulladékfeldolgozó cégekkel milyen tárgyalni?

Nehéz. Nagyon nehéz.

Az ember azt gondolná, hogy ha több ilyen cég van, akkor azok versengenek a megrendelésekért.

Nincsenek olyan sokan. Pár cég van csak, és vannak olyan szolgáltatások, amelyeket az egész országban két cégnél lehet megrendelni. Szóval ez sokkal inkább hasonlít valamiféle monopóliumra, mint szabadversenyre.

Mi a helyzet a szeparált hulladékkal? Én úgy tudom, hogy azok elszállításáért nem kell fizetni.

Ez így van, azért nem fiztünk. Sőt, minél magasabb a szeparált hulladék aránya, annál kevesebbet fizetünk a többi hulladék szállításáért. Szerencsére Szepsi évről-évre növekszik a szeparált hulladék aránya. Remélem, idén elérjük a 40 százalékot.

Ami meglepett, hogy a koronavírus-járvány alatt megugrott a szemét mennyisége.

Sokan otthonról dolgoznak, és a diákok többsége is online tanul, tehát, sokkal többen étkeznek otthon. Ennek biztosan köze van hozzá. A koronavírus előtt átlagban 190 tonna vegyes hulladékot szállítottak el havonta, most már van olyan hónap, amikor 240 tonnát. Jó tudatosítani, hogy sok áruért kétszer fizetünk. Először, amikor megvesszük az üzletben, másodszer pedig akkor, amikor elviszi a szemetesautó.

Lakáshelyzet

Hol találhatóak Szepsi szociális bérlakások?

Minden lakást, amelynek a város a tulajdonosa, szociális lakásnak hívunk, de ezek nagyon különböző komfortfokozatúak. A város összesen 180 ilyen lakással rendelkezik, amelyek nagyrészt a Rozsnyói úton, valamint az Új, a Csehszlovák Hadsereg és a Bartalos utcán találhatóak. Továbbá jelenleg a Hviezdoslav utcai régi mezőgazdasági szakközépiskola kollégiumát újítják fel, ahol hamarosan további 18 lakást adnak majd át.

A legújabb fejlemény, hogy a Csehszlovák Hadsereg utcán átépítenek pár bejáratot.

Igen, támogatásból tudjuk ezt megoldani. Elég bonyolult pályázat, mert kétlépcsős átmeneti szociális lakásokat fogunk ott kialakítani. Az első lépcsőt jelentő komfortfokozatban 4 lakás lesz. Ezek inkább gyors segítségre lesznek alkalmasak. A második lépcsőbe 12 lakás fog tartozni, ott magasabb bérleti díjak lesznek, nagyobb komfort és hosszabb lejáratú idejű bérleti szerződésekkel. Aki ezen lakások esetében időben fogja téríteni a bérleti díjat és együtt fog működni, az továbbléphet a harmadik szintre, ami már a „normális” bérlakásokat jelenti, mondjuk az Új vagy a Hviezdoslav utcán. Egy lakhatási asszisztens feladata lesz, hogy jó irányba terelgesse az egyes családok életét. Az asszisztens a lakóknak be kell engedni a lakásba, aki oda fog figyelni, hogy a gyerekek rendszeresen járjanak iskolába, segít munkát keresni, tanácsot ad.

Ezeket a lakásokat bárki bérbe veheti?

A pályázat kiköti, hogy a lakásokat 30

százalékában a marginalizált közösségekben élő romák kapják meg. A többi lakást bárki bérelheti, aki megfelel a feltételeknek. A két legfontosabb feltétel: állandó szepsi lakhely, és az alacsony kereset.

Ön szerint vegyesen fognak ott élni romák és nem romák?

Szerintem igen. A beérkezett kérvényekből is ezt látom, és úgy általában, egyre több olyan bejárat van a városban, ahol egymás mellett élnek romák és nem romák.

Mi volna 10 év múlva az ideális állapot?

Elsődleges cél rendbe szedni a Csehszlovák

Hadsereg utcát, a rendőrség melletti kereszteződéssel együtt. Aztán, további lakásokra volna szükség, hogy minél több szepsi maradjon Szepsi. A Bódva partja alkalmas további 300 lakás kialakítására, és akkor létrejöhetne az Inkubátor-ház körül egy új városközpont, üzletekkel és sportolási lehetőséggel. Szepsi katasztere kicsi, nincs nagyon hova terjeszkedni. Az egykori katonai központ mellett vannak a városnak telkei, úgyhogy a jövőben oda is lehetne építeni lakásokat.

Köteles Szabolcs

foto: a Városi Hivatal és a Szepsi Televízió levéltára

Nyertes pályázat és folyamatosan szépülő kultúrház

A nyári hónapokban nagyszabású felújítási munkálatok kezdődtek meg a Városi Művelődési Központ nagytermében. Borovský Slavomír, a város polgármestere elmondta, hogy szeretnék megőrizni az épület eredetiségét, de ugyanakkor kiemelni az épület karakteres vonásait. A rekonstrukció első fázisában a folyosó került területekre, ahol a villanyhálózat teljes cseréje mellett a falak is új burkolatot kaptak. Végül a már lassan az épület egyik szimbólumává váló fekete vascsillár is a helyére került. Sokkal látványosabb változás figyelhető meg azonban a nagyteremben, amely eddigi vörös dominanciáját teljesen elveszítette, s helyette egy impozáns, tiszteletet parancsoló és a történelmi szalonok eleganciáját ötvöző nagyteremmé vált. Mindez a széleskörű felújítási munkálatoknak köszönhető, melyek magukba foglalták a régi színpad falainak lebontását, majd újra felhúzását, a falak tatarozását, a szellőztető akna cseréjét a plafonon, a villanyhálózat cseréjét, a színpad pódiumának és a parkettburkolatnak a felújítását, valamint a színpad hang-, megvilágítás-, és függönytechnikájának újratervelését. Meglepetést is tartogatott a terem, ugyanis a pódium feletti plafon fekete festékrétegének eltávolításakor neorokokó stílusban készült falfestményeket fedeztek fel, melyeket Sokolovský Igor festő-restaurátor személyesen tekintett és vizsgált meg. A szakértő megállapította, hogy nagy valószínűséggel eredeti falfestményekről van szó, amely az 1800-as évekből származik. Mindezeknek hála, a történelmi épület egy újabb korszakot teremthet magának, de nemcsak ezzel büszkélkedhet, hanem egy nyertes pályázatnak köszönhetően hamarosan egy képfestő kiállítással is, mely program Encs várossal már nem az első közös sikeres együttműködés. A Via Carpatia Interreg V-A Szlovákia - Magyarország Együttműködési Program keretén belül megvalósuló a „Közintézmények és a határtérségben élő emberek határon átnyúló együttműködésének javítása” nevű projektnek hála

mindkét partner kézműves kutatásokat végezhet Abaúj vármegyében, mégpedig néprajzkutatók segítségével, hangsúlyt fektetve a kék-fehér színű képfestő kelmére és a szövésre. Eredményeik tanulmányok és fotódokumentációk formájában kerülnek a közvélemény elé. A képfestésről és a képfestő kelméről két kiállítás is megvalósul a városban.

Kováč Imre

foto: Juríček Adrián és a Szepsi Televízió levéltára

Lake Fest néven született új fesztivál Bodollóban

2020. szeptember 19-én a Csemadok Bodollói Alapszervezete főszervezésében Lake Fest néven került megrendezésre a város és szűkebb régióknak első tó parti fesztiválja a bodollói halastavaknál, melynek keretén belül egy főzőverseny is megvalósult. Az esemény aktív társszervezőjeként a Bódva Sportklub élménydús csónakázási pillanatokkal

ajándékozott meg minden látogatót. Formabontónak is nevezhető az egésznapos rendezvény, ugyanis olyan stratégiával valósult meg, mely a későbbiekben is irányadó lehet a különféle programok megszervezésénél.

Imrich Kováč

foto: Juríček Adrián

SOM

Városi hírek

töltse le az új alkalmazást

Moldava nad Bodvou - Szepsi

elérhetőség

A sport nemcsak a gólokról, pontokról, érmékről és másodpercekről szól

Úgy érzem, hogy az egészséges versenyzés és a vadság, a fair play érzése az életünk része kell, hogy legyen. Ezért a sportot népszerűsíteni kell és ebben a különösen nem könnyű időszakban még inkább élni a sportolás lehetőségével. Óriási előnyei miatt a sportnak minden egyes községben biztos helyen kellene állnia. Városunkban sincs ez másképpen.

Augusztus végén a városi önkormányzat képviselői zöld utat adtak a sportnak. Támogatásukkal megépülhet az új multifunkciós sportközpont és az atlétikai pálya. A K5-ös terem felújítása is lassan a végéhez közeledik. Ez a befektetés az elkövetkezendő időszak egyik legnagyobb sportfejlesztési támogatása lesz. Biztosan nem lesz egyszerű. Azonban bátorság nélkül sehol sem tartanánk.

Az atlétikai pálya

Mgr. Pecze Norbert vezetésével az Atletik Legion Klub sportolói városunkat nemcsak járási, kerületi, országos szinten képviselik, hanem kiváló teljesítőképességük

már nemzetközi szinten is elismertségnek örvendenek. Nem kell csodálkozni, hogy az új projektet, az atlétikai pálya megépülését, kitörő örömmel fogadták.

Pecze képviselő úr kérem árulja el olvasóinknak, hogy a város hol tervezi az atlétikai pálya megépítését?

Hosszú tárgyalások után a képviselőkkel úgy döntöttünk, hogy az újonnan épülő atlétikai pályának a Csehszlovák Hadsereg utcai alapiskola területe ad majd otthont. A városi sportpályák közül ennek a területnek az adottságai felelnek meg a pálya megépítéséhez. **Mikor kezdődhetnek meg a munkálatok? Tudjuk már, hogy ki fog a projekt megvalósításáért felelni?**

A város vezetésétől azt az információt kaptuk, hogy a projekt kidolgozása 2020 végére be kell, hogy fejeződjön és az építéssel kapcsolatos közbeszerzésnek is le kell zárulnia.

Mennyi az atlétikai pálya megvalósításának teljes költsége?

A város költségvetéséből erre a célra 350 000 € különítettünk el. Ebből 100 000 € a Szlovákiai Atlétikai Szövetség támogatása és a fennmaradt 250 000 € a város önköltsége.

Mutassa be nekünk a projekt célkitűzéseit.

A cél a városi sportélet támogatása és annak magasabb szintre helyezése. Az iskolák és sportklubok által megszervezett sporteseményeknek is otthont ad majd a helyszín.

Az atlétikai pályát használhatják majd magánszemélyek és a város lakossága is?

Igen, bizonyos szabályok betartásával az atlétikai pályát a nyilvánosság is használhatja, erről időben értesítünk mindenkit.

Ha az atlétikai pálya fő előnyeit kellene megemlíteni, akkor mit emelne ki?

Ennek a pályának az az előnye, hogy rossz idő esetén is használható edzéshez, oktatási és szabadidős tevékenységekhez. A futópálya mellett az atlétikai stadion magas- és távolugró pályával, valamint a távolba dobásra alkalmas résszel fog rendelkezni. További előnye a pályának, hogy remek helyszínt biztosít az iskolai atlétikai versenyek, a téli és nyári sportversenyek megszervezésének.

Kérem összegezze, hogy a projektnek köszönhetően milyen plusz dolgokkal lesz gazdagabb a városunk!

Az atlétikai pálya megépülésével Szepesi város a kassai és roznói régióban is a legmodernebb pályával fog büszkélkedni. A projektnek köszönhetően a városunk otthont adhat kelet-szlovákiai és országos szintű versenyek megszervezésének. És természetesen az országos szintű versenyek megszervezése magával hozza a városi idegenforgalom kiépülését.

A K5-ös csarnok felújítása

A Ludovít Štúr téren található K5-ös sportcsarnok felújítása a végéhez közeledik. A városi sportklub vezetőjét, Podracki Tibort kértük fel, hogy mutassa be a sportcsarnokot.

Igazgató úr kérem ossza meg az olvasókkal, hogy milyen fázisban tart most a K5-ös felújítása.

A K5-ös felújítása a végéhez közeledik. A társaság, amely az épület befejezésére elnyerte a pályázati kiírást, 2020. október 31-re be is fejezte a munkálatokat. Jelenleg az épület felszerelésén dolgozunk – padok, zárható szekrények és hasonlók beszerelése zajlik most.

Mikorra várhatja a nyilvánosság a megnyitót?

Az épületet ünnepélyesen 2020. december végén Szepesi város polgármestere JUDr. Borovský Slavomír úr adja át a városi sportklubnak. 2021. január 1-jével az épület a városi sportklub vezetése alá kerül, így előreláthatólag a megnyitóra 2021. januárjában kerülhet sor.

Kérem mutassa be a projekt célját – mely sportágaknak szánják a K5-öst?

Mivel a K5-ös csarnokban egy speciális gumipadló található, így a sportpálya azon sportolók rendelkezésére áll majd, akik bizonyos sportágakat űznek, mint a birkózás, taekwondo, atlétika, floorball, jégkorong és más beltéri sportok. Szepesi városának már nagyon

hiányzott egy ilyen jellegű csarnok, amely lehetőséget nyújt az említett sportágak teljes körű fejlesztésére.

A város lakói egyénileg is használhatják a sportpályát, vagy csak a város sportklubjai vehetik majd igénybe a helyszínt?

A város terve az, hogy a csarnokot a nagy nyilvánosság is használhatja majd. A sportcsarnok használatára egy üzemrend lesz kidolgozva, amelyet mindenkinek be kell tartania. A jövőben egy elválasztó fal felállítását is fontolgatjuk, hogy a csarnok sportolási lehetőségeit növelni tudjuk. Tehát a kérdésre adott válasz... igen, a csarnokot a város lakói egyénileg is használhatják majd.

Ha a K5-ös előnyeit kellene kiemelni, akkor melyek volnának ezek?

Véleményem szerint a csarnok nagy előnye az, hogy a lakótelepen található, ahol körülbelül 5000 lakos él, több oktatási intézmény is található a közelben (iskola, óvoda), amelyek szintén használhatják majd a létesítményt és nem utolsósorban nagy előnye az épületnek, hogy fel lett újítva.

Kérem értékelje, hogy a projekt által mivel lesz gazdagabb a városunk!

Szepesi város, de különösen annak lakói új és gyönyörű helyiségekkel, valamint egy újabb sportolási lehetőséggel gazdagodnak.

Klajberová Iveta
foto: a Városi Hivatal levéltára

Salkaházi tábor

2020. augusztus 12-14. között második alkalommal szervezte meg a szepesi Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont mellett működő Szülői Szövetség Alapszervezete a Salkaházi Tábor, amelyet tavaly szülői igény hívott életre. Jelmondata: Istennek terve van Veled! – a tábor témájában játékkal és énekkel Mózes történetét dolgozta fel más-más helyszínen.

A Szülői Szövetség célja minden rendezvénye során, hogy a családra, mint alappillére építsen, a közösséget összetartsa és a hitet erősítse. A tábor a városi önkormányzat támogatásával valósult meg. A három nap Mózes történetére épült, aki a szervező családok apraja-nagyja segítségével a mózeskosárban, az égő csipkebokornál és a két kőtáblával is megjelent közöttünk.

Szerdán, a népi hagyományok kaptak főszerepet, a várhosszúréti Gömöri Kézművesek Társulásával együttműködve foglalkozások és néptánc várt bennünket, majd egy ima erejéig a Buzgó forrás mellett lourdes-i Szent Szűz zarándokhelyre is ellátogattunk.

Csütörtök a hitélet napja volt, első állomásként a rudnoki Szent Anna búcsújáró helyre zarándokoltunk, ahol énekkel és játékkal töltöttük a délelőttöt – mert aki szépen énekel, az kétszeresen imádkozik. Itt tudatosította a táborozók többsége, hogy szűkebb környezetünk

is csodaszép – eddig ismeretlen – helyeket tartogat. Délután Bodollóban az iskolaközpont lelki vezetője, mons. Gábor Bertalan által az isteni irgalmasság órájába kapcsolódhattunk be, amit a Mária Rádió élőben közvetített.

Pénteken a magyarságismeretre összpontosítva Gombaszögbe látogattunk, ahol Felvidék zászlaja mellett indult a napunk a Himnusz éneklésével, valamint a helyi tanösvényt járhattuk be egy játékos kérdéssor segítségével. Ebéd után Rozsnyó főterén, az Őrtorony magasságából néztünk a távolba. A táborzárás a két kőtáblára épült, amelyet Isten útjelző táblaként adott.

Köszönet a Gondviselésnek a verőfényes napokért. Nagy segítség volt az iskolabusz is, és az is, hogy birtokba vehettük minden nap kezdetén és végén a plébániaudvart. A tábor szülői összefogás útján valósult meg. Volt, aki megírta a pályázatot, más jelmezt varrt, nyomtatott, vagy jégkrémmel lepte meg a táborozókat, esetleg díszletet készített, előzetes terepszemlélt tartott, összegyűjtötte a jelentkezéseket, sátrat állított, tortát sütött, fotózott, jelenléti íveket kezelte és számlákat intézett, visszamosolygott a másikra, fél szemmel ügyelt a másik gyermekére is, játékkal biztatta a társaságot, biztosította az egészségügyi szolgálatot és nem utolsósorban a finom ebédeket. Köszönet a nagyszülőknek is,

akik együtt játszottak az unokákkal, illetve voltak, akik otthon vigyáztak az unokákra, hogy a család többi tagja részt vehessen a táborban.

A tábornak a három nap leforgása alatt 98

résztevője volt – 57 óvodás és iskolás, 33 szülő/nagyszülő, 8 tanár – és két megértő buszsofőr.

Balta Zsuzsanna
foto: Szülői Szövetség Alapszervezete

